www.gadeso.org

QUADERNS GADESO

ANÀLISI DE LA REALITAT SOCIOECONÒMICA DE LES ILLES BALEARS. Nº326. NOVEMBRE 2017

POSICIONAMENT CIUTADÀ (LVI)

PREOCUPACIONS I INCERTESES

Clímax

Més enllà dels optimismes oficials és una realitat que al conjunt d'Espanya (no només a Catalunya) s'està vivint un clímax de preocupació i incertesa que afecta no només a la situació socioeconòmica sinó també a una crispació política rellevant.

El problema català és un desafiament polític, social i econòmic important que afecta el conjunt del país així com a les comunitats autònomes que el componen.

En el moment de què aquest Quadern Gadeso vegi la llum, a la Comunitat Valenciana milers de persones convocades per la seva societat civil (sindicats, patronals, organitzacions cíviques...) es manifesten exigint un finançament més just per a poder fer front a la prestació d'uns serveis públics de qualitat. El mateix ocorre a la comunitat extremenya on han ubicat la seva reivindicació amb una manifestació massiva als carrers de Madrid. A Balears, la nostra comunitat, també la societat civil ha fet pinya per exigir un finançament just i règim especial adequat a la nostra realitat.

Cada vegada més, la societat civil està més "viva" i no espera només que li arreglin els seus problemes. Exigeix solucions i participació en la seva gestió.

Mostra: 400 entrevistes
Error màxim: +-5%.
Nivell de confiança: 95,5%
Treball de camp: Novembre 2017

L'atur, la inestabilitat laboral i els problemes d'índole econòmica ocupen des de fa temps, juntament amb la corrupció i la classe política, els primers llocs en el rànquing de preocupacions ciutadanes. La taula número 1 ofereix precisament aquestes preocupacions ciutadanes i fa una comparació entre els principals problemes percebuts a Espanya (Baròmetre del CIS) i a Balears (Baròmetres Gadeso).

Com és habitual, a Espanya se situa en primer lloc l'atur, mentre que a Balears, sense deixar de banda aquest problema, s'insisteix en la inestabilitat laboral (precarietat i temporalitat), un problema que segons denuncien els sindicats ha crescut durant les darreres temporades turístiques de rècord. És a dir, millora econòmica sense millora de les condicions laborals?

Tant a Espanya com a Balears els partits i la classe política són considerats com uns dels principals problemes, si bé a les illes s'enregistra una major intensitat. Si bé a les illes es relaciona directament la corrupció amb la classe política. Aquesta preocupació és molt negativa tant per la pròpia salut del sistema democràtic com per la desconfiança que demostren els ciutadans vers les persones que, almenys en teoria, han de gestionar i solucionar els problemes, i pels efectes perversos de la corrupció, tan present en els darrers anys.

Crida l'atenció que a escala nacional espontàniament un 29% consideri que el "procés" cap a la independència de Catalunya és un problema que afecta no només a aquesta comunitat sinó al conjunt de l'estat. Hem destinat una part important d'aquest número de Quaderns Gadeso a la percepció que té la ciutadania balear respecte al denominat conflicte català.

És significatiu que en el cas de Balears, l'accés a l'habitatge (39,2%) es plantegi com un problema greu, no només per a l'adquisició sinó també per al seu arrendament. Es fa imprescindible una política pública que faci incidència en aquest problema

PRINCIPALS PROBLEMES D'ESPANYA I DE BALEARS

TAULA 1

ESPANYA		BALEARS	
1) Atur	(66,2%)	Inest. laboral	(63,2%)
2) Independència Catalunya	(29,0%)	Atur	(41,3%)
3) Corrupció/Frau	(28,3%)	Accés Habitatge	(39,2%)
4) Partits/Classe política	(27,5%)	Corrupció/Classe política	(30,3%)
5) Prob. econòmics	(21,9%)	Sanitat	(27,8%)

Respostes múltiples. Font: Baròmetre CIS. Octubre 2017 / Barometres Gadeso Novembre 2017

SITUACIÓNS POLÍTIQUES INCERTES

Es suposa que l'acció política té com a finalitat una adequada gestió de recursos i serveis en favor de l'anomenat interès general. Ara per ara, tal com reflecteixen les dues taules adjuntes, la percepció de la ciutadania espanyola i balear és negativa pel que fa a aquesta gestió i a la situació, que com a conseqüència d'ella es genera tant al conjunt de l'estat com a la nostra comunitat.

Valoració de la situació política espanyola

Com es pot comprovar la valoració de la situació política espanyola és força negativa. Només un 10% considera que la situació és bona, mentre que un 46% la considera regular i el 40% dolenta. Si apliquem una mitjana ponderada a aquests resultats on 3 significa bona i 1 dolenta el resultat és d'1,6, la qual cosa ens mostra que la situació és regular.

Malgrat que la crisi sembla superada, a nivells macroeconòmics, la millora no ha arribat ni a les Pimes ni a la ciutadania. La percepció que la societat espanyola té de la gestió del govern de Mariano Rajoy és negativa. El govern no entén o no vol entendre la situació generada per la implementació de polítiques molt allunyades de les necessitats reals de les empreses i la ciutadania espanyoles.

TAULA 2

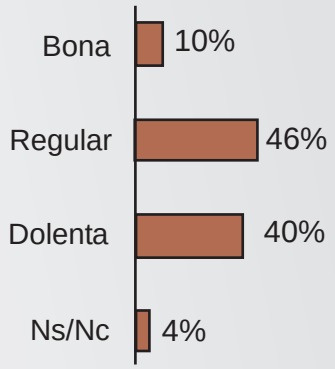

Valoració de la situació política balear

Si apliquem la mateixa formula que hem aplicat a la situació espanyola obtenim una mitjana ponderada de 1,9 la qual cosa ens mostra que la percepció dels balears no és tan negativa com la del conjunt de l'estat, sense arribar a ser bona.

Malgrat la notable millora de les nostres xifres macroeconòmiques, concretades bàsicament en un creixement significatiu dels beneficis provinents de l'activitat turística, sense negar una millora en la situació laboral, queden asignatures pendents, tals com són la inestabilitat, la precarietat laborals, i els salaris. No es pot negar que des de les institucions governamentals de les illes s'estan fent esforços per revertir aquesta situació, però aquests son percebuts com a insuficients.

TAULA 3

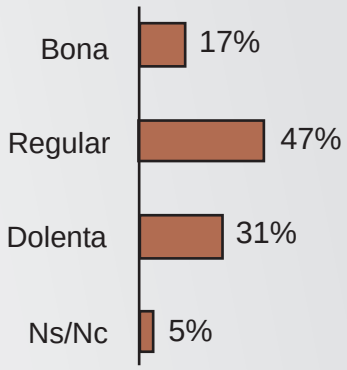

ELS POLÍTICS

És realment preocupant la baixa valoració que els ciutadans de les illes fan respecte dels polítics. Els quals, no ho oblidem, han estat triats per nosaltres. La valoració global, tot i ser superior a la valoració de la mitjana espanyola, no arriba, en cap cas a l'aprovat.
Per una part els valoren l'equip de govern, i per l'altra els diferents portaveus de la resta de partits que formen l'oposició a l'arc parlamentari de la nostra comunitat.

EQUIP DE GOVERN		CONEIXEMENT	VALORACIÓ
Francina Armengol Presidenta del Govern		93%	4,6
Biel Barceló Vicepresident. Innovació, Recerca i Turisme		81%	3,9
Pilar Costa Presidència		48%	4,0
Catalina Cladera Hisenda i Administracions Públiques		52%	4,5
Martí March Educació i Universitat		55%	4,1
Fina Santiago Serveis Socials i Cooperació		74%	4,5
Patricia Gómez Salut		44%	4,1
Iago Negueruela Treball, Comerç i Indústria		71%	4,6
Vicenç Vidal Medi Ambient, Agricultura i Pesca		42%	3,8
Marc Pons Territori, Energia i Mobilitat		49%	3,7
Francesca Tur Cultura, Participació i Esports		33%	3,8

TAULA 4 Font: Baròmetres Gadeso. Novembre2017

Com es pot comprovar, i com sembla lògic, la presidenta Francina Armengol és el membre del govern més conegut, assolint un percentatge del 93%. Superen el 50% Biel Barceló, vicepresident, amb un 81%, Fina Santiago, (74%), Iago Negueruela, (71%), Martí March, (55%), Catalina Cladera, (52%).

Cap valoració arriba al 5. Els més valorats són: la presidenta (4,6), Iago Negueruela (4,6), na Fina Santiago (4,5) i na Catalina Cladera (4,5).

Crida l'atenció la baixa valoració que es té del vicepresident i conseller de turisme, Biel Barceló (3,9), la qual no només es deu a la dificultat de gestionar temes conflictius com el lloguer turístic o l'ecotaxa, sinó principalment per la situació quasi permanent de crisi a la seva conselleria com a conseqüència de les seves "irregularitats".

El nivell de coneixement dels portaveus de la resta de partits presents al nostre parlament, tant del que dóna suport al govern (Alberto Jarabo), com dels que formen part de l'oposició és notablement baix, es situa per sota del 50% de mitjana. Cal fer esment que a la taula 5 no hem inclòs les dues membres del grup mixt donat que el coneixement que d'elles té la ciutadania era pràcticament insignificant.

El més conegut és Jaume Font (Pi), amb un 68%, seguit d'Alberto Jarabo (PODEM), que és conegut pel 64% dels balears, i de Marga Prohens (PP) amb un 57%. Crida l'atenció el baix nivell de coneixement que es té de Xavier Pericay (C´s), el qual és conegut només per un 39%. És relativament normal el baix nivell de coneixement de Nel Martí (28%) i Silvia Tur (30%) donat que els seus partits estan subscrits a l'àmbit insular de Menorca i Formentera.

La millor valoració la té Jaume Font (4,6) que iguala les millors valoracions dels membres de l'equip de govern. Marga Prohens té una valoració significativament baixa (3,4). Xavier Pericay (3,2) i Alberto Jarabo (2,8) presenten les valoracions més negatives. No reflectim la valoració de Nel Martí i Silvia Tur per l'escàs coneixement a escala autonòmica, però obtenen valoracions acceptables.

PORTAVEUS PARLAMENTARIS

TAULA 5	Marga Prohens PP	Alberto Jarabo Podem	Jaume Font El Pi	Nel Martí MÉS per Menorca	Xavier Pericay C's	Silvia Tur Gent per Formentera
CONEIXEMENT	57%	64%	68%	28%	39%	30%
VALORACIÓ	3,4	2,8	4,6	4,3 (a Menorca)	3,2	4,4 (a Formentera)

EL CONFLICTE CATALÀ

L'anomenat "procés cap a la independència", inclosa la seva declaració unilateral (DUI) ha posat de manifest un conflicte polític i social de proporcions inesperades. Com és lògic, aquesta situació conflictiva afecta fonamentalment a Catalunya, però els seus efectes repercuteixen, també, a la resta de l'estat espanyol, inclosa la nostra comunitat. Per aquest motiu hem volgut saber l'opinió dels nostres conciutadans anvers aquest tema.

LI PREOCUPA LA SITUACIÓ GENERADA?

TAULA 6

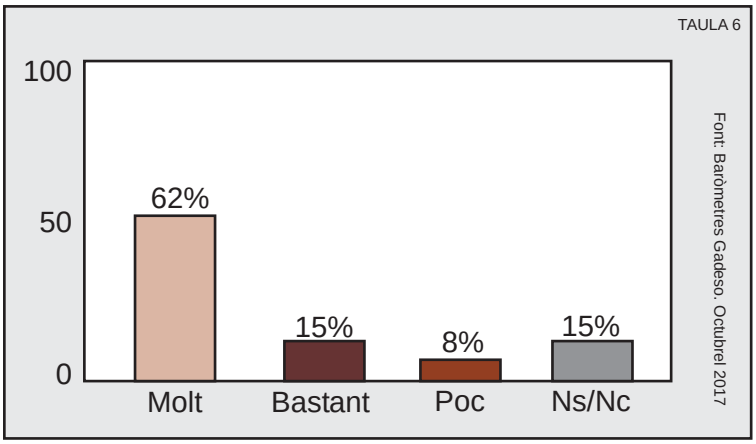

Més enllà dels diversos i legítims posicionaments polítics (sobiranistes, constitucionalistes) i dels seus extrems (independentistes, unionistes), la ciutadania de les nostres illes (de la mateixa manera que la resta de l'estat) posa de manifest un alt nivell de preocupació (62%) respecte de la situació política, social i econòmica generada a l'estat espanyol arrand'aquest conflicte.

Ara per ara no es veu una sortida "consensuada" ni tan sols l'endemà de les eleccions catalanes que Mariano Rajoy, mitjançant l'aplicació de l'article 155 de la carta magna, va fixar pel pròxim 21 de desembre.

La situació d'entroncament polític, social i ideològic no sembla que es pugui diluir a curt termini.

EL PROCÉS CAP A LA INDEPENDÈNCIA

TAULA 7

Està d'acord amb les següents afirmacions?	Sí
El procés és legítim i totalment democràtic	15%
Els independentistes han actuat amb total despreci a la Constitució i a l'Estatut	63%
El Govern espanyol i els seus aliats han actuat de manera prepotent	23%
El govern de la generalitat i els seus aliats han actuat de manera temerària sobrevalorant les seves possibilitats	45%
La judicatura ha actuat amb excés de cel aplicant mesures d'empresonament	58%
Els polítics empresonants són "presos polítics"	24%
Era necessària l'aplicació de l'article 155	53%

Només un 15% dels nostres conciutadans creuen que el procés s'ha situat dins el marc de la democràcia i la legitimitat i un 23% considera que el Govern espanyol i els seus aliats han actuat de manera prepotent.

Per la seva banda, el 63% considera que l'actuació del govern de Puigdemont, amb el suport dels seus socis parlamentaris i de les diverses organitzacions civils que han impulsat el procés, ha estat marcada per un total menyspreu cap a la legalitat definida per la Constitució i l'Estatut de Catalunya, i un 45% creu que han actuat de manera temerària sobrevalorant les seves possibilitats.

A més d'aquestes opinions de contrast ens hem interessat pel posicionament davant mesures concretes aplicades pel govern amb el suport de PSOE i C's. Cal tenir en compte que en aquest cas els diversos posicionaments polítics no tenen el perquè predefinir l'opinió envers aquestes mesures.

Un 53% considera que l'aplicació de l'article 155 de la Constitució era necessària, tot i que, en alguns casos no s'estava d'acord amb la "intensitat".

Així el 58% dels balears considera que la judicatura espanyola a actuat amb excés de cel aplicant mesures d'empresonament. Al mateix temps, un 24% considera que els polítics empresonats són presos polítics.

Mostra: 400 entrevistes. Error màxim: +-5%. Nivell de confiança: 95,5%. Treball de camp: Novembre 2017

Fundació GADESO: C/Ter nº14 1er. Palma de Mallorca - 07009
TEL. +34 971 479503 FAX. +34 971 470042. PÁGINA WEB: www.gadeso.org
E-MAIL: fundaciogadeso @ gadeso.org
Dipòsit legal: PM-436-2011